

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αρ. Φακ.: Υ.Ο. 10.04.001

12 Ιουνίου 2017

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων,
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας

Ετοιμασία Προϋπολογισμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
(ΝΠΔΔ) για το έτος 2018

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η παρούσα εγκύκλιος αποτελεί τη βάση για την ετοιμασία των προϋπολογισμών των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) για το 2018 και παρακαλώ όπως προωθηθεί σε όλα τα ΝΠΔΔ των οποίων έχετε την αρμοδιότητα, για κατάλληλες ενέργειες.

2. Οι κατευθυντήριες γραμμές της παρούσας εγκύκλιου έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 18 Μαΐου, 2017 στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΣΠΔΠ) 2018 – 2020 το οποίο καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες πολιτικής της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία και καλύπτει τόσο τη δημόσια υπηρεσία όσο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Το ΣΠΔΠ 2018 – 2020 είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και μπορείτε να ενημερωθείτε σε μεγαλύτερη έκταση για τις στρατηγικές και τις πολιτικές της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία.

II. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2018 – 2020

3. Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας μεσοπρόθεσμα αναμένεται να συνεχίσουν να είναι ευοίωνες. Με την αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος και την αναμενόμενη βελτίωση στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η ανάπτυξη αναμένεται να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα. Το βελτιωμένο μακροοικονομικό περιβάλλον αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, οι οποίες θεωρούνται κλειδί για την κυπριακή οικονομία. Επιπρόσθετα, η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να συνεισφέρει θετικά στην ανάπτυξη, μέσω αυξημένων δαπανών για επενδύσεις.

4. Ταυτόχρονα όμως, επισημαίνονται δυνητικοί κίνδυνοι αποσταθεροποίησης της οικονομίας, όπως μια ενδεχόμενη αποσταθεροποίηση του τραπεζικού τομέα ή χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής. Η κυπριακή οικονομία δύναται να επηρεαστεί από τυχόν προβληματική έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε., όπως και από την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Επίσης, το ευρύτερο γεωπολιτικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της εμπόλεμης κατάστασης στη Συρία και η γενικότερη κλιμάκωση της τρομοκρατίας, επηρεάζουν το κλίμα αβεβαιότητας για την παγκόσμια οικονομία. Επιπρόσθετα, καταλύτης για τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές της κυπριακής οικονομίας θα καταστεί ενδεχόμενη επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Οι επιπτώσεις για την οικονομία μεσοπρόθεσμα κρίνονται ως θετικές αλλά θα εξαρτηθούν από τις παραμέτρους που θα διέπουν τη συμφωνία αυτή.

Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου, 1439 Λευκωσία
Τηλ. 22601115 – Φαξ 22602743

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: perm.sec@mof.gov.cy Ιστοσελίδα: <http://www.mof.gov.cy>

5. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω καθώς και τα δημοσιονομικά περιθώρια τα οποία εστιάζονται στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, είναι εξαιρετικά σημαντικό, οι Προϋπολογισμοί των ΝΠΔΔ για το 2018 πέραν του ότι θα πρέπει να ετοιμαστούν με **σύνεση και ορθολογισμό** θα πρέπει, να αντικατοπτρίζουν και τις στρατηγικές κατευθύνσεις της κυβέρνησης και να διασφαλίζουν ότι τα μέτρα και οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτούς έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθεμένη αξία και είναι συναρτώμενα, όπου εφαρμόζεται, με τους στρατηγικούς στόχους της κυβέρνησης, όπως αναγράφονται στη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής που περιλαμβάνεται στο ΣΠΔΠ 2018-2020.

III. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

6. Σύμφωνα με τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο του 2014 (Ν.20(Ι)/2014), οι προϋπολογισμοί των ΝΠΔΔ κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους αναφοράς. Συνεπώς, για υλοποίηση της πιο πάνω υποχρέωσης θα πρέπει να ακολουθείται το πιο κάτω χρονοδιάγραμμα υποβολής των Προϋπολογισμών από τα ΝΠΔΔ:

- (α) υποβολή στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο μέχρι 30/6/2017
- (β) υποβολή στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι 20/7/2017
- (γ) υποβολή στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι 1/9/2017
- (δ) κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 2/10/2017

7. Τονίζεται ότι, για τους **οργανισμούς που λαμβάνουν κρατική χορηγία η σχετική πρόνοια στον προϋπολογισμό τους** θα πρέπει να συνάδει με την αντίστοιχη πρόνοια που έχει περιληφθεί στο εγκριμένο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2017-2019 του κρατικού Προϋπολογισμού, εκτός αν υπάρχουν διαφορετικές οδηγίες από το αρμόδιο Υπουργείο.

8. Όπως προβλέπεται στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο, στην περίπτωση που η χορηγία τροποποιηθεί με το νέο ΜΔΠ 2018-2020 θα πρέπει άμεσα να γίνει αναθεώρηση του Προϋπολογισμού των Οργανισμών, ώστε το ύψος της κρατικής χορηγίας να συνάδει με την πρόνοια που προβλέπεται στον κρατικό Προϋπολογισμό και να υποβληθεί εκ νέου στο Υπουργείο Οικονομικών.

9. Νοείται ότι, οι Προϋπολογισμοί υποβάλλονται στο Υπουργείο Οικονομικών μαζί με τις απόψεις του αρμόδιου Υπουργείου.

IV. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Έσοδα

10. Οι εκτιμήσεις για τα έσοδα θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και να λαμβάνουν υπόψη την παρούσα οικονομική κατάσταση, τις εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας αλλά και τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε οργανισμού. Σημειώνεται ότι, για τις εκτιμήσεις των εσόδων θα πρέπει να δίνονται λεπτομέρειες των κυριότερων παραμέτρων με βάση τις οποίες έγιναν οι υπολογισμοί. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα καθυστερημένα έσοδα και να προωθηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες είσπραξης τους. Στο **Παράρτημα Ι**, παρατίθενται οι προβλέψεις για τα Μακροοικονομικά μεγέθη για την οικονομία για τα έτη 2018-2020.

Δαπάνες

11. Οι δαπάνες θα πρέπει να υπολογίζονται με ορθολογισμό και στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κάθε Οργανισμού.

Ειδικότερα:

- **Υπερωριακή Απασχόληση:** Θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια για καλύτερο προγραμματισμό και ανακατανομή καθηκόντων, έτσι ώστε να παραχωρούνται υπερωρίες μόνο σε έκτακτες ανάγκες και μόνο όταν δεν είναι εφικτή η διεκπεραίωση των εργασιών κατά τις εργάσιμες ώρες.
- **Συνέδρια Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα στη Κύπρο και στο Εξωτερικό:** Θα πρέπει να γίνεται αποτελεσματική αξιολόγηση και ιεράρχηση, έτσι ώστε να συνάδουν με τους στόχους και τις προτεραιότητες του κάθε Οργανισμού.
- **Αγορά Υπηρεσιών:** Σχετική είναι η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών, με αριθμό 1517 και ημερομηνία 14 Μαΐου 2015, στην οποία δίνονται πλήρεις και σαφείς οδηγίες αναφορικά με τις περιπτώσεις που συνάπτεται σύμβαση αγοράς υπηρεσιών καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για αποφυγή δημιουργίας υπαλληλικής σχέσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, καθώς και η πρόσφατη εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου με αριθμό 1767 και ημερομηνία 2 Ιουνίου 2017.
- **Εκπαίδευση:** Θα πρέπει να γίνεται με βάση Μαθησιακό Πλάνο, στοχευμένα και σε θέματα που αφορούν εξειδικευμένες ανάγκες του οργανισμού.
- **Αναπτυξιακά Έργα:** Περίληψη όλων των συνεχιζόμενων έργων. Για τα νέα έργα θα πρέπει να γίνεται αξιολόγηση, με την οποία θα διαφαίνεται ότι το έργο είναι οικονομικά προσιτό και οικονομικά βιώσιμο, έχει υψηλή προστιθέμενη αξία, συνάδει με τις προτεραιότητες πολιτικής του οργανισμού και κατ' επέκταση με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική. Στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού θα πρέπει να περιλαμβάνονται συνοπτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που έχει γίνει για τα προτεινόμενα νέα έργα.

Επεξηγηματικό Υπόμνημα

12. Οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να συνοδεύονται με Επεξηγηματικό Υπόμνημα, στο οποίο θα επεξηγούνται επαρκώς όλες οι δαπάνες και τα έσοδα, με εξαίρεση αυτές οι οποίες είναι αυτονόητες, όπως για παράδειγμα «Φωτισμός, Θέρμανση, Καύσιμα».

V. ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

13. Για ετοιμασία του Νόμου και των Σημειώσεων, παρακαλώ όπως χρησιμοποιηθεί ως πρότυπο ο περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμος του 2016 (Ν.47(II)/2016) και να γίνουν οι ανάλογες προσαρμογές με βάση τις ιδιαιτερότητες του κάθε Οργανισμού. Να επισημανθεί ότι, με την προσθήκη των κατάλληλων άρθρων στο Νόμο και των πρόσθετων προνοιών και επεξηγήσεων που περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις, παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικότερης υλοποίησης του Προϋπολογισμού, ορθολογικής διαχείρισης των πιστώσεων, καθώς και της απαιτούμενης ευελιξίας για τον κάθε Οργανισμό.

VI. ΔΟΜΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

14. Ο κάθε Οργανισμός ακολουθεί διαφορετική δομή και διαφορετική κωδικοποίηση και ονομασία των Άρθρων/Υποομάδων/Ομάδων/Κεφαλαίων στον Προϋπολογισμό του, με αποτέλεσμα να γίνεται δύσκολη η εξέταση του τόσο από το Υπουργείο Οικονομικών, όσο και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

15. Με βάση τα πιο πάνω, το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με κάποια ΝΠΔΔ, έχει αρχίσει τη διαδικασία επανεξέτασης του τρόπου παρουσίασης των Προϋπολογισμών των ΝΠΔΔ, με στόχο τον εκσυγχρονισμό, και την όσο το δυνατό ομοιόμορφη παρουσίαση τους. Απώτερος στόχος, είναι οι Προϋπολογισμοί των ΝΠΔΔ να συνάδουν στο μέτρο του δυνατού με τον Κρατικό Προϋπολογισμό (κωδικοποίηση άρθρων, ονομασία άρθρων, ομάδες/υποομάδες, κ.λ.π.), δεδομένου ότι όλες οι πολιτικές που αφορούν την ετοιμασία του προϋπολογισμού εφαρμόζονται κατ'αναλογία και από τα ΝΠΔΔ.

16. Συνεπώς, εφόσον στο άμεσο μέλλον θα γίνει τροποποίηση της δομής των

Προϋπολογισμών, όσοι Οργανισμοί επιθυμούν ως πρώτο στάδιο να κάνουν τις ανάλογες προσαρμογές στα άρθρα και τις Ομάδες/Υποομάδες του Προϋπολογισμού τους για το 2018 μπορούν να επικοινωνήσουν με τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών για οποιασδήποτε βοήθεια ή/και διευκρινήσεις. Το σχετικό Πίνακα όπου παρουσιάζονται όλα τα άρθρα του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και οι Ομάδες και Υποομάδες άρθρων μπορείτε να τον βρείτε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών, κάτω από τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού, στην κατηγορία Προϋπολογισμοί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

VII. ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

17. Σε γενικές γραμμές η πολιτική απασχόλησης συνεχίζει να αποσκοπεί στην επίτευξη της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και στον εξορθολογισμό του κρατικού μισθολογίου.

18. Στο ύψος των απολαβών του προσωπικού για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού για το 2018 **θα λογίζονται, τόσο οι ετήσιες προσαυξήσεις** με βάση την υφιστάμενη προσαύξηση που αναλογεί σε κάθε μισθολογική κλίμακα που είναι τοποθετημένο το προσωπικό, όσο και η **αναπροσαρμογή του δείκτη της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ).**

19. Για τον υπολογισμό των απολαβών του προσωπικού εκτιμάται ότι θα παραχωρηθεί αύξηση στο ύψος του τιμαριθμικού επιδόματος 0.6% από 01.01.2018. Ως εκ τούτου, το τιμαριθμικό επίδομα εκτιμάται ότι θα αναθεωρηθεί όπως παρατίθεται πιο κάτω:

Υπάλληλοι που δεν δικαιούνται σε ελάχιστο τιμαριθμικό επίδομα και Αξιωματούχοι	28.76%
Αξιωματούχοι που το τιμαριθμικό τους επίδομα υπολογίζεται κατ' αναλογίαν του επιδόματος Βουλευτή	14.56%

20. Για τις κενές θέσεις Προαγωγής και Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και για τις κενές Διευθυντικές θέσεις να περιληφθεί πρόνοια **για τρεις μήνες μόνο**. Αντίθετα, για τις θέσεις Πρώτου Διορισμού **δεν θα περιληφθεί πρόνοια**. Εξαιρέση αποτελούν οι θέσεις που έχουν ήδη αποπαγοποιηθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και προωθούνται για πλήρωση το 2018 όπου θα περιληφθεί πρόνοια **για έξι μήνες**.

21. Περαιτέρω, η πολιτική για την παραχώρηση επιδομάτων το 2018 δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το 2017, με εξαίρεση στις ρυθμίσεις για την αποζημίωση των υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας ή/ και υπερωριακά. Σχετική η εγκύκλιος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με αριθμό 1549 και ημερομηνία 2 Απριλίου 2017.

22. Στο **Παράρτημα II**, παρατίθενται αναλυτικά, οι κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα προσωπικού και την πολιτική απασχόλησης.

VIII. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

23. Σύμφωνα με την εγκύκλιο επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών με ημερομηνία 15 Μαΐου 2017 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, όλα τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου θα πρέπει να ετοιμάσουν και να υποβάλουν στο Υπουργείο Οικονομικών έγκαιρα τις καταστάσεις με τους δημοσιονομικούς κινδύνους σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που τέθηκε και όχι αργότερα από τις 30/6/2017, στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική διεύθυνση jchamberlain@papd.mof.gov.cy.

ΙΧ. ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

24. Σύμφωνα με το άρθρο 4^Α του «περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων» Νόμο του 2002 έως 2016 (Ν.113(Ι)/2002), με την κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων των προϋπολογισμών των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, λεπτομερής έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής των παρατηρήσεων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας που περιέχονται στην τελευταία εκδοθείσα ετήσια έκθεσή του και αφορούν τις αρμοδιότητες και δραστηριότητες των υπηρεσιών που αφορά ο υπό έγκριση προϋπολογισμός.

Χ. ΣΧΕΔΙΑ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

25. Στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού να περιληφθεί σύντομη περιγραφή του Σχεδίου/ων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης του Προσωπικού (ωφελήματα, ύψος συνεισφοράς εργοδότη και εργαζομένων, κ.λ.π.).

ΧΙ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ

26. Σε συνέχεια της επιστολής του Υπουργείου Οικονομικών, προς τα Αστικά Συμβούλια Αποχeteύσεων με αριθμούς φακ. 10.01.024.002, 10.01.04.003, 10.01.024.005, 10.01.024.008 και ημερομηνία 6 Φεβρουαρίου 2017, παρακαλώ όπως καταβληθεί προσπάθεια για ετοιμασία των Προϋπολογισμών με τη μορφή που έχει σταλεί με την υπό αναφορά επιστολή, ως πιλοτική διαδικασία, εφόσον η πρόθεση σε μεταγενέστερο στάδιο είναι η τυποποίηση της υποβολής των Προϋπολογισμών, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις/εισηγήσεις των Συμβουλίων από την πιλοτική διαδικασία. Για πρόσθετες πληροφορίες, καθώς και αποστολή του πρότυπου Προϋπολογισμού ηλεκτρονικά, ο υπεύθυνος Λειτουργός της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού που χειρίζεται το κάθε Συμβούλιο είναι στη διάθεσή σας.

ΧΙΙ. ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

27. Είναι απόλυτη ανάγκη η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων σύμφωνα με τη κυβερνητική πολιτική και η υποβολή ολοκληρωμένων προτάσεων για την αποφυγή κατάθεσης Συμπληρωματικών Προϋπολογισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

28. Η υποβολή των Προϋπολογισμών για το 2018 θα πρέπει να γίνει τόσο σε ηλεκτρονική μορφή (σε συμπαγές δίσκο (CD) ή σε memory stick) όσο και σε έντυπη μορφή.

ΧΙΙΙ. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ

29. Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ όπως φροντίσετε για την αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν καθοριστεί, για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη υποβολή των Προϋπολογισμών των ΝΠΔΔ των οποίων έχετε υπό την αρμοδιότητα σας στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση πριν το τέλος του χρόνου, για αποφυγή της χρήσης δωδεκατημορίων.

(Σταύρος Α. Μιχαήλ)
για Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Οικονομικών

Κοιν.: Γενικό Ελεγκτή
Γενική Διευθύντρια Βουλής των Αντιπροσώπων
Επαρχιακές Διοικήσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κυριότεροι οικονομικές δείκτες της κυπριακής οικονομίας για τα έτη 2013 έως 2020

	2013	2014	2015 ^ε	2016 ^ε	2017 ^π	2018 ^π	2019 ^π	2020 ^π
Ρυθμός μεταβολής								
ΑΕΠ	-6,0	-1,5	1,7	2,8	2,9	2,9	2,7	2,7
Εγχώρια Ζήτηση	-9,6	-1,5	3,0	3,9	1,7	2,7	2,4	2,5
Κατανάλωση	-6,4	-1,2	1,4	2,0	2,0	1,9	1,8	1,8
Ιδιωτική Κατανάλωση	-5,9	0,7	1,9	2,9	2,3	2,3	2,3	2,3
Δημόσια Κατανάλωση	-8,2	7,9	-0,6	-1,4	0,8	0,3	0,0	0,0
Πάγιες Επενδύσεις	-12,9	-17,5	12,0	25,9	0,2	6,5	5,2	5,2
Αποθέματα	-2,3	2,2	0,3	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Εξωτερικό Ισοζύγιο	3,9	-0,1	-1,3	-1,0	1,2	0,2	0,3	0,2
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	2,1	4,2	0,0	3,6	3,0	3,5	3,5	3,5
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	-4,8	4,6	2,1	5,3	1,0	3,2	3,2	3,2
Διαφορά πραγματικού ΑΕΠ με δυνητικό ΑΕΠ (ως % του δυνητικού ΑΕΠ)				-1,5	0,4	1,6	2,3	2,9
Εναρμονισμένος Ρυθμός Πληθωρισμού	0,4	-0,3	-1,5	-1,2	1,1	1,0	1,5	2,0
Ποσοστό Ανεργίας	15,9	16,1	14,9	13,0	11,5	10,0	8,5	7,0
Αύξηση Απασχόλησης	-5,9	-1,8	1,9	2,7	2,2	2,0	1,7	1,7
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	-12,9	-17,5	12,0	25,9	0,2	6,5	5,2	5,2
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% του ΑΕΠ) ¹	-5,1	-8,8	-1,1	0,4	0,2	0,4	0,4	0,4
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% του ΑΕΠ) ²	-5,1	-0,2	0,1	0,4	0,2	0,4	0,4	0,4
Πρωτογενές Ισοζύγιο (% του ΑΕΠ) ³	-1,8	-6,0	1,7	3,0	2,6	2,9	3,0	3,0
Έσοδα (% του ΑΕΠ)	36,5	39,6	39,2	39,2	38,6	38,4	38,4	37,9
Δαπάνες (% του ΑΕΠ)	41,6	48,4	40,3	38,9	38,4	38,0	38,0	37,4
Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)	102,2	107,1	107,5	107,8	104,0	99,7	94,6	88,8

ε: εκτίμηση π: πρόβλεψη

¹ Συμπεριλαμβάνει την ανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζικών Ιδρυμάτων ύψους 8.7% και 1% του ΑΕΠ για τα έτη 2014 και 2015 αντίστοιχα.

² Δεν συμπεριλαμβάνει την ανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζικών Ιδρυμάτων.

³ Συμπεριλαμβάνει την ανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζικών Ιδρυμάτων.

Θέματα προσωπικού και πολιτική απασχόλησης

Όπως αναφέρεται στη Δήλωση Πολιτικής Απασχόλησης του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής 2017-2019, η Πολιτική Απασχόλησης μετά την οικονομική κρίση συνεχίζει να αποσκοπεί στη συγκράτηση της συνολικής απασχόλησης στη Γενική Κυβέρνηση και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μέσω των μέτρων που παρατίθενται πιο κάτω, ούτως ώστε να επιτευχθεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών εντός του πλαισίου της οικονομικής ανάπτυξης. Παράλληλα, συνεχίζεται η προώθηση μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των Οργανισμών της Γενικής Κυβέρνησης του ευρύτερου δημόσιου τομέα και την περαιτέρω ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

A. Μόνιμο Προσωπικό

- (α) Συνέχιση της απαγόρευσης της πλήρωσης κενών θέσεων (υπαλληλικές θέσεις), σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί της Απαγόρευσης Πλήρωσης Κενών θέσεων στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμου. Επίσης, συνεχίζεται η απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων Ωρομίσθιου Προσωπικού, και θα εξετάζονται περιπτώσεις που δικαιολογούν εξαίρεση από την απαγόρευση τόσο για υπαλληλικές θέσεις, όσο και για θέσεις ωρομίσθιου προσωπικού, σύμφωνα με τη νενομισμένη διαδικασία.
- (β) Συνέχιση της παγοποίησης στις προσλήψεις ωρομίσθιου προσωπικού.
- (γ) Συνέχιση της μη δημιουργίας πρόσθετων μόνιμων θέσεων και της μη αναβάθμισης μισθοδοτικών κλιμάκων σε προσωπική βάση, τόσο για τις υπαλληλικές θέσεις όσο και για τις θέσεις Ωρομίσθιου Προσωπικού, με ελάχιστες εξαιρέσεις οι οποίες θα εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών.
- (δ) Για τις κενές θέσεις προαγωγής και πρώτου διορισμού και προαγωγής και για τις κενές διευθυντικές θέσεις να περιληφθεί πρόνοια για τρεις μήνες μόνο. Αντίθετα, για τις θέσεις πρώτου διορισμού δεν θα περιληφθεί πρόνοια. Εξαίρεση αποτελούν οι θέσεις που έχουν ήδη αποπαγοποιηθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και προωθούνται για συμπλήρωση εντός του 2017 όποτε θα περιληφθεί πρόνοια για έξι μήνες.

B. Εισφορές

(α) Εισφορές Εργοδότη και Υπάλληλου για το έτος 2018 βάσει των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων του 2010 έως 2015

	ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ			ΕΙΣΦΟΡΕΣ
	ΤΚΑ	ΤΚΣ	ΤΠΠ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ
	ΤΚΑ	ΤΚΣ	ΤΠΠ	ΤΚΑ
Μόνιμος Υπάλληλος σε συντάξιμη θέση	11,65%	2%	1,2%	3,95%
Έκτακτος υπάλληλος ή	7,8%	2%	1,2%	7,8%
Μόνιμος υπάλληλος σε μη συντάξιμη θέση που διορίστηκε μετά την 01/10/2011				

Να περιληφθεί πρόνοια ότι ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή Κανονισμού που ρυθμίζει θέματα μισθοδοσίας ο μισθός ή αντιμισθία ή αποζημίωση ή χορηγία των υπαλλήλων οποιασδήποτε βαθμίδας, οι οποίοι συμπληρώνουν την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών και είναι δικαιούχοι αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να μειώνεται κατά το ύψος της αναλογικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε υπηρεσία μέχρι τετρακόσιους (400) μήνες, ανάλογα με την υπηρεσία κάθε υπαλλήλου.

(β) Μέγιστες Ασφαλιστέες Αποδοχές (2018)

Μηνιαίες	€4.560
Ετήσιες	€54.720

Γ. Άλλα Θέματα Προσωπικού

1. Εποχικό Ωρομίσθιο Προσωπικό

Η απασχόληση εποχικού ωρομίσθιου προσωπικού για το 2018 διατηρείται στα ίδια επίπεδα με το 2017.

2. Απασχόληση μη-μόνιμου προσωπικού

(α) Η απασχόληση μη-μόνιμου προσωπικού (εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου, εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας και εκτάκτων που απασχολούνται σε δεκαπενθήμερη βάση) κατά το 2018 διατηρείται, κατ' ανώτατο όριο, στα επίπεδα του 2017, και μειώνεται όπου είναι δυνατό.

(β) Η πρόσληψη εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας απαγορεύεται για το 2018, με μόνη εξαίρεση τους Οργανισμούς που απασχολούσαν εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας κατά το 2017, με ανώτατο όριο το επίπεδο απασχόλησης του 2017.

(γ) Συνεχίζεται η απαγόρευση της αντικατάστασης υπαλλήλων που αποχωρούν από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο με νέες προσλήψεις εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας.

(δ) Συνεχίζεται η απαγόρευση της αντικατάστασης ωρομίσθιου προσωπικού που αποχωρεί από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο με νέες προσλήψεις ωρομίσθιου προσωπικού.

3. Οικονομικά Ωφελήματα

(α) Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών του Άρθρου 18 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 (Ν.47(II)/2016), αναφορικά με την φορολόγηση των επιδομάτων παραστάσεως και φιλοξενίας.

(β) Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών του Άρθρου 20 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 (Ν.47(II)/2016, αναφορικά με τη μείωση των απολαβών και τη μη παραχώρηση προσαυξήσεων.

(γ) Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών του Άρθρου 22 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 (Ν.47(II)/2016, αναφορικά με τη μη εργοδότηση συνταξιούχων προσώπων. *Νοείται ότι απαγόρευση δεν εφαρμόζεται αναφορικά με την απασχόληση συνταξιούχων προσώπων:*

- i. σε πολιτειακό αξίωμα,

- ii. τα οποία δεν συμπλήρωσαν το 65^ο έτος της ηλικίας τους κατά το χρόνο έναρξης της απασχόλησής τους,
- iii. τα οποία απασχολούνται δυνάμει οποιουδήποτε ειδικού νόμου,
- iv. σε περίπτωση που δεν δημιουργείται υπαλληλική σχέση,
- v. των οποίων γίνεται σύμβαση υπηρεσιών δυνάμει των περί Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων, Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμων του 2006 μέχρι 2011.

(δ) Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών της Σημείωσης 16 του Πρώτου Πίνακα Δελτίων Δαπανών του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 (Ν.47(II)/2016) αναφορικά με τη χρήση των υπηρεσιακών οχημάτων.

(ε) Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών των Σημειώσεων 17 και 31 του Πρώτου Πίνακα Δελτίων Δαπανών του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 (Ν.47(II)/2016) αναφορικά με τα επιδόματα, αποζημιώσεις και άλλα οικονομικά ωφελήματα των υπαλλήλων, αξιωματούχων και του ωρομίσθιου προσωπικού. Εξαιρέση αποτελούν οι Σημειώσεις 31(ε), (ζ), (η), (θ), (λ), και (π), οι οποίες αντικαθίστανται με τις ακόλουθες:

- i. Σημείωση 31(ε): Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις Κυριακές, όταν η Κυριακή αποτελεί μέρος της εργασίας για συμπλήρωση του καθορισμένου εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας τους, καθορίζεται στο 1:0,85 για κάθε ώρα απασχόλησης.
- ii. Σημείωση 31(ζ): Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά την Κυριακή του Πάσχα, και τις αργίες της 6ης Ιανουαρίου, 1ης Απριλίου, 15ης Αυγούστου, 28ης Οκτωβρίου, 25ης και 26ης Δεκεμβρίου, στην περίπτωση που συμπίπτουν να είναι Κυριακή, όταν η εργασία αποτελεί μέρος του ωραρίου του υπαλλήλου, καθορίζεται στο 1:1,7.
- iii. Σημείωση 31(η): Ο τρόπος υπολογισμού της πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις δημόσιες αργίες, για τις εργάσιμες ώρες που είναι πέρα από το καθορισμένο ωράριο του προγράμματος εργασίας, καθορίζεται στο 1:1,7.
- iv. Σημείωση 31(θ): Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας, όταν δεν εργάζονται κατά τις αργίες αλλά έχουν συμπληρώσει το καθορισμένο ωράριό τους κατά τις υπόλοιπες μέρες της εβδομάδας καθορίζεται στο 1:1,2 για 6 ώρες.
- v. Σημείωση 31(λ): Κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας υπαλλήλων λογίζεται κατά τις καθημερινές και τα Σάββατα μέχρι τις 1 μ.μ. ως 1,2 ώρες, και κατά τα Σάββατα μετά τις 1 μ.μ., τις Κυριακές και τις αργίες ως 1,5 ώρες, με εξαίρεση των υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας ή με ειδικό ωράριο, όπου κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας κατά τα Σάββατα μέχρι και τα μεσάνυκτα λογίζεται ως 1,2 ώρες.
Στην περίπτωση του ωρομίσθιου προσωπικού ειδικότερα, κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας λογίζεται κατά τις εργάσιμες μέρες ως μια ώρα, κατά τα Σάββατα και τις Κυριακές ως 1,3 ώρες, και κατά τις αργίες ως 1,5 ώρες.
Περαιτέρω, σε καμιά περίπτωση η υπερωριακή αποζημίωση υπαλλήλου ή ωρομίσθιου προσωπικού υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία του.
- vi. Σημείωση 31(π): Η κατ' αποκοπήν υπερωριακή αμοιβή των υπαλλήλων μειώνεται κατά 20%, και του ωρομίσθιου προσωπικού κατά 33,33%.

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις οργανισμών που, για την απασχόληση με το σύστημα βάρδιας, δεν εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις των Σημειώσεων 31(ε), (ζ), (η) και (θ), τα επιδόματα/ αποζημιώσεις των υπαλλήλων τους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας αναφορικά με εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες μειώνονται κατά 15% συνολικά, ενώ αναφορικά με νυκτερινή εργασία κατά 20% συνολικά.

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, στις περιπτώσεις οργανισμών για τους οποίους έχουν εγκριθεί διαφορετικές ρυθμίσεις σε σχέση με τη μείωση των επιδομάτων, αποζημιώσεων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων του προσωπικού τους, συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι εν λόγω ρυθμίσεις.

(στ) Συνεχίζεται η συμπερίληψη πρόνοιας όπως προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος παραχωρείται με βάση καθορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις σε κατηγορίες μόνιμου και ωρομίσθιου προσωπικού που εγκρίνονται κατά περίπτωση από το Υπουργείο Οικονομικών.